

ЗАТВЕРДЖЕНО:

**Громадською радою при
Держрибагентстві**

4 березня 2025 р.

Протокол № 24

ЗВІТ

про роботу Громадської ради при Держрибагентстві у 2024 р.

Громадська рада при Державному агентстві України (далі *рада*) з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у 2024 році працювала відповідно до "Плану роботи Громадської ради на 2024 рік", затвердженого на засіданні 18 січня 2024 року (*Протокол № 14*).

Основним завданням Громадської ради у 2024 році було сприяння Міністерству аграрної політики та продовольства України та Держрибагентству у розробці законодавчих та нормативно-правових актів галузі. З огляду на виклики, спричинені війною з рф, Рада зосередилася на формуванні та реалізації державної галузевої політики, а також на створенні необхідних передумов для сталого розвитку рибного господарства у післявоєнний період.

Упродовж 2024 року рада:

- провела 10 офіційних засідань та дві Погоджувальні ради;
- виступала співорганізатором "круглих столів" та зустрічей із громадськістю, присвячених актуальним проблемам спеціальних товарних рибних господарств (СТРГ), розвитку аквакультури в Україні, а також діяльності рибпромислових і рибогосподарських підприємств у межах природно-заповідного фонду (ПЗФ);
- здійснювала експертний аналіз та надавала Держрибагентству пропозиції, зауваження і рекомендації щодо галузевих законопроектів та нормативно-правових актів, розроблених у поточному році;
- здійснювала моніторинг результатів формування та реалізації державної та регіональної рибогосподарської політики, а також громадський контроль діяльності Держрибагентства;
- провела "Громадську експертизу діяльності Держрибагентства за період 2022-2023 років";
- акумулювала, аналізувала та передавала до органів виконавчої влади пропозиції громадськості щодо розвитку законодавчої та нормативно-правової бази рибного господарства України;
- ініціювала створення "Міжвідомчої експертної комісії з питань

дерегуляції та адаптації законодавчих актів у галузі рибного господарства України до Регламентів Європейського Союзу", що стало результатом проведеної громадської експертизи;

- заснувала "Комісію з меліорації та продовольчих програм";

- підготувала та передала до Держрибагентства пакет документів із рекомендаціями, зауваженнями та пропозиціями щодо удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази у сфері аквакультури та марикультури, які надавалися протягом усього 2024 року;

- запропонувала Держрибагентству ініціювати перед Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України внесення змін до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (№ 2059-VIII від 23.05.2017 р.), зокрема до статті 3, пункту 3/2, абзацу 6, чинна редакція якого перешкоджає розвитку аквакультури в Україні (*лист ГР до Держрибагентства від 27.06.2023 р. № 18/3*);

- направила пропозиції щодо змін до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" (№ 2456-XII від 16.06.1992 р.), що стосуються регламентації промислу водних біоресурсів, а також здійснення аквакультури та марикультури у ПЗФ.

Громадська рада при Держрибагентстві продовжує активно працювати над покращенням правового регулювання рибного господарства України, залучаючи громадськість до процесу прийняття важливих для галузі рішень.

Діяльність Комітетів Громадської ради при Держрибагентстві у 2024 р.

Комітет промислового рибальства

Упродовж 2024 року Комітетом було подано низку конкретних і дієвих пропозицій, спрямованих на реальні зміни та реформи у промисловому рибальстві України. Члени Комітету активно брали участь у всіх засіданнях робочих груп при Міністерстві аграрної політики та продовольства України, Комітеті Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики, Держрибагентстві. Крім того, вони долучалися до форумів, конференцій і нарад різного рівня, а також ініціювали звернення через Громадську раду.

Комітет спеціальних товарних рибних господарств (СТРГ)

Комітет здійснив значну роботу у співпраці з Держрибагентством щодо вдосконалення нормативно-правової бази діяльності спеціальних товарних рибних господарств. Спільно з Держрибагентством та Офісом ефективного регулювання (BRDO) було розроблено пропозиції для

усунення законодавчих прогалин і покращення правового регулювання діяльності СТРГ.

Представники Комітету брали безпосередню участь у:

- розробці законопроекту № 8119 "Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства України", який був ухвалений Верховною Радою;
- засіданнях Великої Палати Верховного Суду України, де розглядалися справи за позовами правоохоронних органів щодо СТРГ, надаючи при цьому юридичну підтримку суб'єктам господарювання.

Комітет протидії корупції

Протягом року члени Комітету, спільно з громадськими активістами та експертами, провели "Громадську експертизу діяльності Держрибагентства за 2022-2023 роки", яка виявила суттєві недоліки у роботі "Сектору протидії корупції" та можливі корупційні ризики в діяльності посадових осіб агентства.

За звітний період подано понад 16 запитів, скарг та звернень, зокрема:

- щодо діяльності чинних СТРГ;
- стосовно встановлення зимувальних ям на рибогосподарських водоймах;
- щодо підтримки виробниками законопроектів № 8119 та № 3545;
- з приводу випадку побиття керівником Івано-Франківського РП свого підлеглого;
- про можливість створення культурних рибних господарств (КРГ) (відповіді так і не отримано);
- стосовно закону "Про аквакультуру", неприйняття "Рибальського квитка" тощо.

Результати діяльності Комітету неодноразово висвітлювалися у засобах масової інформації, зокрема в телепрограмах, електронних та друкованих виданнях. Члени Комітету брали активну участь у всіх засіданнях робочих груп, форумах, конференціях і нарадах різного рівня.

Комітет з аквакультури

Протягом року Комітет активно розробляв і подавав конкретні пропозиції для реформування аквакультури та всієї рибної галузі. Його члени брали участь у всіх засіданнях робочих груп при Мінагрополітики, Комітеті Верховної Ради з питань аграрної та земельної політики, Держрибагентстві, а також у спеціалізованих форумах, конференціях і нарадах.

Комітетом були запропоновані суттєві зміни до:

- Законів України "Про аквакультуру", "Про тваринний світ", "Про природно-заповідний фонд України", "Про Держмайна", "Про оренду землі";
- Водного, Земельного та Податкового кодексів України;
- Постанови Кабінету Міністрів України "Про типовий договір оренди земельної ділянки водного фонду із розташованим на ній водним об'єктом";
- Методики розрахунку орендної плати за водні об'єкти;
- Методики нормативно-грошової оцінки землі;
- "Правил любительського рибальства".

Окремо було подано пропозиції до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики щодо коригування методики оцінки оренди земель водного фонду, що сприятиме збільшенню кількості орендних договорів.

Комітетом також ініційовано зміни до інших законопроектів у сфері рибного господарства, що спрямовані на його розвиток та ефективне функціонування.

Комітет Громадської ради при Держрибагентстві у сфері науки та міжнародних відносин

Розвиток міжнародної співпраці у сфері рибного господарства

Відповідно до Плану роботи Громадської ради на 2024 рік, у серпні 2023 року розпочато спільну роботу з відділом міжнародного співробітництва Держрибагентства (відповідальний – Ігор Гончарук) у відповідь на звернення Генеральної комісії з рибальства у Середземномор'ї (ГКРС) щодо залучення України до організації досліджень рекреаційного рибальства в акваторіях Середземного та Чорного морів.

До жовтня 2023 року були підготовлені відповідні пропозиції Держрибагентства, які розглянуті ГКРС у грудні 2023 - січні 2024 років. На 2024 рік ГКРС здійснює розробку робочого плану та бюджету заходів у межах цього співробітництва. Спільні напрацювання Держрибагентства та представників Громадської ради було представлено на 47-й сесії ГКРС та 14-й сесії Комітету ГКРС з питань управління та фінансів ([детальніше](#)). У 2025 році очікується набуття Україною повноправного членства в Генеральній комісії з рибальства у Середземномор'ї.

Члени Комітету Громадської ради брали активну участь у робочих

комісіях та групах Держрибагентства, що займалися питаннями формування державної політики у сфері рибного господарства, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, продовольчого забезпечення. Зокрема, вони долучилися до дискусії на тему «Рибне господарство майбутнього: інтеграція науки і закону» (19 червня 2024 року) та взяли участь у засіданнях робочої групи щодо реформування рибної галузі (3 липня, 19 вересня 2024 року та інших).

Крім того, голова Комітету, професор Р. Новіцький, увійшов до складу Робочої групи Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України з підготовки пропозицій щодо реформування державної системи моніторингу довкілля у напрямі «Біорізноманіття». У березні 2024 року було затверджено Методичні рекомендації щодо оцінки впливу (ризиків) інвазійних чужорідних видів (Наказ Міндовкілля № 290 від 15 березня 2024 року).

Члени Громадської ради активно брали участь у підготовці відкритого листа науковців України щодо неприпустимості прийняття Закону України «Про збір та використання даних у галузі рибного господарства, управління ними, а також наукову діяльність у галузі рибного господарства» (27 вересня 2024 року). Цей лист був опублікований у ЗМІ та спрямований до профільних міністерств, отримавши офіційні відповіді від МОН України ([детальніше](#)) та Міністерства юстиції України щодо відсутності підтримки зазначеного законопроекту.

Комітет з рекреаційного рибальства

У 2024 році не проводилося обґрунтування та розробка механізмів запровадження системи частково платного рекреаційного рибальства (відповідно до Стратегічної цілі 3 Стратегії розвитку рибного господарства України до 2030 року) у зв'язку з відтермінуванням цього заходу до завершення воєнного періоду.

Разом з тим, була розроблена та опублікована «Методика збору і обробки інформації для визначення кількісних та якісних характеристик любительського рибальства у водоймах України». Цей науково-методичний документ, розглянутий на засіданнях Громадської ради, Науково-технічної ради Держрибагентства у 2022–2023 роках та затверджений рішеннями Вчених рад ІРГ НААН України, ДНУ «ІРГЕМО» і ДДАЕУ, слугуватиме науковцям та регіональним Управлінням Держрибагентства для стандартизації облікових досліджень та порівняння отриманих даних на прісноводних водоймах та у морях.

Наразі розглядається питання залучення спонсорських і грантових коштів для видання «Правил любительського рибальства України-2022» та забезпечення цією друкованою продукцією регіональних Управлінь Держрибагентства, науковців відомчих установ, науково-педагогічних працівників аграрних і біологічних ЗВО, а також здобувачів вищої освіти за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура».

Окрему увагу приділено розробці пропозицій до регіональних ОВА щодо реалізації програм реабілітації поранених воїнів Збройних Сил України на рекреаційних водоймах, а також організації спеціалізованих фестивалів і змагань з любительського рибальства.

Цей звіт демонструє вагомий внесок Громадської ради у реформування рибної галузі та відображає її активну позицію в законодавчому та регуляторному процесах.

Виконання

"Плану роботи Громадської ради при Держрибагентстві на 2024 р."

№ з/п	Заходи	Термін виконання
1.	<i>Заходи</i> Громадської ради при Держрибагентстві: - <i>Розгляд</i> законопроектів та нормативно-правової бази, що розроблятиме Держрибагентство по основних питаннях функціонування та розвитку підприємств: рибопереробки, допоміжних, виробництва рибних комбикормів, тощо. Проблеми якості рибопродукції, простежуваності, ветеринарного забезпечення, ризиків рибного господарства, відтворення та охорони водних біоресурсів, логістики, зберігання рибопродукції, державно-приватного партнерства, науки, моніторингу, статистики обліку в.б.р., інвестиційної привабливості рибогосподарських підприємств. - Розгляд проектів нормативно-правових актів щодо цифрової трансформації процедур видачі документів дозвільного характеру в галузі рибного господарства, розроблення та інтеграція інтерактивної електронної карти рибогосподарських об'єктів (їх частин) до державного земельного та водного кадастру тощо). - <i>Підготовка</i> для Держрибагентства пропозицій, висновків, рекомендацій, аналітичних матеріалів.	Впродовж 2024 р. Виконано
2.	<i>Розгляд</i> випадків прояву корупції в галузі та законності претензій органів влади до рибогосподарських підприємств.	Впродовж 2024 р. Виконано
3.	Проведення громадської експертизи діяльності Держрибагентства та антикорупційної експертизи нормативно-правових актів, проектів нормативно-правових актів, розроблених	Січень-березень 2024 р.

	Держрибагентством за 2022-2023 рр.	Виконано
4.	<u>Проведення</u> засідань/круглих столів Громадською радою при Держрибагентстві за участю Держрибагентства та Міндовкілля, по темах: 1. Обґрунтування необхідності розробки Закону України "Про загальнодержавну програму відновлення осетрових видів риб у водоймах України". Першочергові кроки Держрибагентства по відновленню роботи ДУ "Виробничо-експериментальний Дніпровський осетровий рибовідтворю-вальний завод ім. ак С.Т. Артющика" та ДУ "Новокаховський рибоводний завод частикових риб" після їх деокупації. Питання розвитку товарного осетрівництва та експорту його рибпродукції (за участі Держспоживслужби). 2. Розвиток рекреаційного рибальства. Поправки та доповнення до "Правил любительського та спортивного рибальства". 3. Проблеми розвитку ставкової аквакультури та шляхи їх подолання. 4. Розвиток міжнародної співпраці в сфері рибного господарства. Сприяння рибогосподарським, рибпромисловим та іншим підприємствам галузі в підвищенні їх інвестиційної привабливості для інвесторів. 5. Обґрунтування необхідності розробки Закону України "Про загальнодержавну програму розвитку меліорації та рибного господарства України до 2030 р." в складі якої повинна бути розроблена "Загальнодержавна програма відновлення рибогосподарського потенціалу водойм України". 6. Обґрунтування необхідності розробки Закону України "Про загальнодержавну програму відновлення рибпромислового флоту України". 7. Обґрунтування необхідності розробки "Кодексу рибного господарства України". 8. Пошук нових, більш ефективних форм роботи на великих рибогосподарських водоймах України. Розгляд проблем розвитку внутрішнього та морського промислового рибальства, функціонування СТРГ. Шляхи подолання викликів та загроз. 9. Інші питання відповідно до компетенції Громадської ради при ДАМРГ (СТРГ). 10. <u>Проведення</u> "круглих столів" спільно з Міндовкілля, Мінагрополітики та Держрибагентством за темами: - визначення державної політики по відношенню до риби як до харчового продукту, або як до об'єкту тваринного світу з відповідними змінами законодавства України; - необхідність внесення змін в Закон України "Про оцінку впливу на довкілля" (23.05.2017 р. № 2059-VIII) в частині розвитку аквакультури.	Впродовж 2024 р. п. 4.1 Не виконано пп. 2-4 Виконано пп. 5-7 Не виконано п. 8 Виконано частково Виконано 10/1 Не виконано 10-2 Виконано
5.	Участь членів Громадської ради при ДАМРГУ у робочих комісіях та групах Держрибагентства з питань формування державної політики у сфері рибного господарства, охорони,	Впродовж 2024 р

	використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, продовольчого забезпечення.	Виконано
6.	<u>Проведення</u> підсумкового засідання. Затвердження: "Звіту Громадської ради при Держрибагентстві за 2024 р. та "Плану роботи ГР на 2025 р."	Грудень 2024 р. Виконано

Аналіз причин невиконання або часткового виконання окремих пунктів "Плану роботи Громадської ради на 2024 рік"

У процесі реалізації затвердженого Плану роботи Громадської ради при Держрибагентстві на 2024 рік було виявлено низку об'єктивних чинників, які зумовили необхідність коригування та перегляду запланованих заходів.

Серед ключових причин, що ускладнили або призвели до часткового виконання окремих пунктів Плану, варто відзначити:

1. Тимчасова недоцільність розгляду окремих питань функціонування та розвитку рибного господарства. У зв'язку з триваючими воєнними діями та зміною загальної економічної й безпекової ситуації, розгляд окремих аспектів галузевого розвитку втратив актуальність або потребує відтермінування (*захід 4 п. 1, 8/1*).

2. Обмежені можливості діяльності Громадської ради в умовах воєнного стану. Як консультативно-дорадчий орган, Громадська рада при Держрибагентстві зазнала певних обмежень у своїй роботі, зокрема через складнощі в організації публічних обговорень, проведенні виїзних заходів та залученні широкого кола експертів (*захід 4 п. 5-6-7*).

3. Перегляд пріоритетів та напрямків діяльності. У відповідь на сучасні виклики, з урахуванням потреб адаптації до нових реалій, Громадська рада при Держрибагентстві ухвалила відповідні рішення (*Протокол №17 від 25.04.2024 р.*), які зумовили зміщення акцентів у роботі та перерозподіл ресурсів.

4. Відсутність зацікавленості співорганізаторів. Ефективна діяльність ради значною мірою залежить від активної взаємодії з Держрибагентством. Утім, у деяких випадках ініційовані питання не знайшли належної підтримки або зацікавленості з боку Держрибагентства, що ускладнило їхній розгляд (*захід 4 п. 10/1*).

Громадська рада продовжує здійснювати діяльність у межах своїх повноважень, адаптуючись до сучасних викликів та спрямовуючи зусилля на актуальні та стратегічно важливі питання розвитку рибного господарства в Україні.

Підсумки та стратегічні пріоритети роботи Громадської ради при Держрибагентстві за 2024 р.

Попри всі виклики та перешкоди, які у 2024 році стояли на шляху ефективної роботи Громадської ради при Держрибагентстві, ми впевнено заявляємо: наша команда зберегла свою працездатність, напружувала важливі ініціативи та готова з новою силою працювати над розвитком рибного господарства України у 2025 році.

Серед ключових досягнень та запланованих ініціатив:

- Громадська експертиза діяльності Держрибагентства за 2022-2023 роках. Проведення всебічного аналізу та незалежної оцінки ефективності роботи Держрибагентства, що дозволить виявити як сильні сторони, так і проблемні аспекти для подальшого вдосконалення державної політики у сфері рибного господарства.

- Створення Міжвідомчої експертної комісії з питань дерегуляції та гармонізації законодавства. Важливим кроком стане формування експертної комісії, яка працюватиме над адаптацією українського законодавства до Регламентів Європейського Союзу. Це сприятиме дерегуляції, спрощенню процедур для бізнесу та підвищенню конкурентоспроможності української рибної продукції на європейському ринку.

- Створення Комісії з меліорації та продовольчих програм. У 2025 році ця комісія очолить роботу Громадської ради у напрямку розвитку меліорації та реалізації продовольчих програм. Її діяльність сприятиме підвищенню рівня меліоративних систем, збереженню біоресурсів та створенню ефективної продовольчої політики.

Попереду ще багато роботи, але ми впевнені: 2025 рік стане роком перемог та початку стабілізації економіки рибного господарства України. Разом ми закладемо основу для її сталого та динамічного розвитку, забезпечимо прозорість, ефективність управління та підтримаємо вітчизняних виробників на шляху до європейських стандартів.

**Голова
Громадської ради при
Держрибагентстві**

Віктор СКАРЛАТ